สุพรรณี ศฤงฆาร 2550: การจัดการป่าอนุรักษ์โครงการทองผาภูมิ 72 พรรษามหาราช เพื่อให้เป็นเขตกันชน ของอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการทรัพยากร) สาขาการจัดการทรัพยากร โครงการสหวิทยาการระดับ บัณฑิตศึกษา ประชานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญพร เจนการกิจ, Ph.D. 116 หน้า

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) วิเคราะห์สภาพเสรษฐกิจและสังคมของชุมชนท้องถิ่น รูปแบบการใช้ประโยชน์ผืนป่าอนุรักษ์ในปัจจุบัน และความคิดเห็นของชุมชนหากมีการ คำเนินการให้ผืนป่าเป็นเขตกันชน (2) วิเคราะห์รูปแบบการจัดการป่าอนุรักษ์ในโครงการ ทองผาภูมิ 72 พรรษามหาราช ให้เป็นเขตกันชนที่เป็นที่ยอมรับจากผู้เกี่ยวข้อง และ (3) วิเคราะห์ ความคุ้มคำทางเสรษฐสาสตร์ ของการจัดการป่าอนุรักษ์ในโครงการทองผาภูมิ 72 พรรษามหาราช โดยใช้กระบวนการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม และนำเสนอการศึกษาที่ได้ในเบื้องต้นมา วิเคราะห์ความคุ้มคำทางเสรษฐสาสตร์

ผลการศึกษาพบว่า ในปัจจุบันมีการใช้ประโยชน์จากการหาของป่าเพื่อการบริโภคใน
ครัวเรือน และขายบางส่วน ซึ่งวิธีการใช้ประโยชน์คังกล่าวอาจยังไม่ยั่งขึ้น เนื่องจากยังไม่มีการ
ปลูกทดแทนหรือซ่อมเสริม จากการที่ป่าอนุรักษ์โครงการทองผาภูมิ 72 พรรษามหาราช เป็น
แหล่งศึกษาหาความรู้และทำงานวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ส่งผลให้ชุมชนมีความรู้
และเข้าใจในความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
มากขึ้น จากผลการศึกษาพบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เห็นค้วยกับแนวทางการจัคการ
ป่าอนุรักษ์ 72 พรรษามหาราช อย่างมีส่วนร่วม ให้เป็นเขตกันชนให้กับอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ
โดยได้รูปแบบการจัดการอย่างมีส่วนร่วมและเป็นที่ยอมรับจากผู้เกี่ยวข้อง ภายใต้ 4 โครงการ ซึ่ง
มีรายละเอียดของกิจกรรมต่างกันออกไป เมื่อนำแนวทางคังกล่าวมาวิเคราะห์ความคุ้มค่าทางค้าน
เศรษฐสาสตร์ พบว่ามี มูลค่าปัจจุบันสุทธิ เท่ากับ 1,100,237.10 บาท และ อัตราส่วนผลตอบแทน
ของต้นทุน คิดเป็นร้อยละ 1.12 สรุปว่า มีความคุ้มค่าทางค้านเศรษฐสาสตร์ ควรมีการจัดการ
ผืนป่าอนุรักษ์คังกล่าวให้เป็นเขตกันชน ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนและอุทยานแห่งชาติ
ทองผาภูมิในอนาคต

Suphunnee Saringkhan 2550: Management of Conservation Forest under 72 Phunsa Maharat Thongpapum Forest Project as Buffer Zone of Thongpapum National Park. Master of Science (Resource Management), Major Field: Resource Management Interdisciplinary Graduate Program. Thesis Advisor: Assistant Professor Penporn Janekarnkij, Ph.D. 116 pages.

The objectives of the study are to (1) analyze the socio-economic status of the communities, existing resource uses from the conservation forest, and their opinion regarding the forest management as buffer zone; (2) analyze the potential management of the conservation forest under 72 Phunsa Maharat Thongpapum Forest project as buffer zone that are acceptable from concerned parties, and (3) analyze the economic viability of the forest management as buffer zone. The participatory rapid appraisal (PRA) method is applied for the proposed management pattern and cost benefit analysis (CBA) method is applied for its economic viability.

Results show that at present the community collects non-timber forest products mainly for consumption while some are sold for income earning. The forest utilization may not be sustained as there is no reforestation and rehabilitation. Being the conservation forest under 72 Phunsa Maharat Thongpapum Forest project, the area is source of knowledge in conducting researches in biological diversity. This helps the community to gain knowledge and understanding in the significance of biological diversity and forest resource conservation. The community agrees with the proposed concept to manage this conservation forest as the "buffer zone". The management program under four main projects with different activities is proposed with full participation and collaboration of the community for the buffer zone management. In assessing the economic viability of this management program it is found that the present value of net benefit is at 1,100,237.10 Baht with the benefit cost ratio at 1.12. Thus, the program is economically feasible for being the buffer zone that will benefit the communities and the national park in the future.